

M.S.W. Sem-IV (Choice Based Credit System 2011) : WINTER - 2018
SUBJECT : URCD – 12: COOPERATIVE PRACTICES IN RURAL DEVELOPMENT

Day : Saturday
Date : 27/10/2018

W-2018-0549

Time : 10.00 AM TO 01.00 PM
Max. Marks : 100

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Write short notes on **ANY FOUR** of the following: [20]

- a) Capitalism
- b) NABARD
- c) Cooperative Credit Societies
- d) Small Scale Industries
- e) Fishery Cooperatives

Q.2 State the relationship between Capitalism, Socialism and Rural Development. [16]

OR

Discuss the need and importance of Cooperative Education and Training for Cooperative Sector.

Q.3 Explain the important provisions under Indian Cooperative Societies Act, 1904. [16]

OR

State the importance and development of Cooperative Societies in India.

Q.4 Discuss the problems of Cooperative Organizations in India. [16]

OR

Explain the various Cooperative Movements in India.

Q.5 Write an essay on 'Politics in Cooperation'. [16]

OR

Explain the role of Cottage Industries in Rural Development.

Q.6 Discuss the Values, Philosophy and Principles of Cooperation. [16]

OR

Describe the Administrative structure and functions of Cooperative Institutions.

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ टीपा लिहा (कोणत्याही चार) (२०)
- अ) भांडवलशाही
 - ब) नाबार्ड
 - क) सहकारी पतसंस्था
 - ड) लघु उद्योग
 - इ) मत्स्य सहकारी संस्था
- प्र.२ भांडवलशाही, समाजसत्तावाद आणि ग्रामीण विकास यांमधील सहसंबंध स्पष्ट करा. (१६)
- किंवा
- सहकारी क्षेत्रासाठी 'सहकार शिक्षण आणि प्रशिक्षण' ची गरज आणि महत्व या विषयावर चर्चा करा.
- प्र.३ 'भारतीय सहकारी संस्था कायदा १९०४' मधील महत्वाच्या तरतूदी स्पष्ट करा. (१६)
- किंवा
- भारतीय सहकारी संस्थांचे महत्व आणि विकास यांवर चर्चा करा.
- प्र.४ भारतातील सहकारी संस्थांच्या समस्यांवर चर्चा करा. (१६)
- किंवा
- भारतातील विविध सहकारी चळवळींची सविस्तर माहिती लिहा.
- प्र.५ 'सहकारातील राजकारण' या विषयावर निबंध लिहा. (१६)
- किंवा
- 'ग्रामीण विकासामधील कुटीर उद्योगांची भूमिका' स्पष्ट करा.
- प्र.६ सहकाराची मुल्ये, तत्वे आणि तत्वज्ञान स्पष्ट करा. (१६)
- किंवा
- सहकारी संस्थांची प्रशासकीय रचना आणि कार्ये विषद करा.

* * *